

Memorandum:

natuurpunt voorstellen gemeenteraadsverkiezingen Westerlo 2018

natuurpunt is in de gemeente Westerlo actief als afdeling en heeft in onze gemeente een 500-tal gezinnen als lid.

De afdeling natuurpunt westerlo beheert natuurgebieden langs de Grote Nete (Rothoek-Kwarekken en Schaapswees) en, langs de Zartloop (Zartloopvallei) en in Nieuwe Hoeve in Oevel. Verder doet de afdeling aan natuureducatie, natuurstudie, natuurbeheer en natuur- en landschapsbeleid, en is er ook oog voor natuurlijk erfgoed. Ze werkt daar voor diverse items ook samen met tal van andere organisaties en instellingen.

Samenvatting

Natuurpunt wil met dit memorandum een stem geven aan de natuur en de open ruimte. Het landschap en de natuur met haar biodiversiteit en de open ruimte zijn er voor de mens.

Natuurpunt stelt in dit memorandum een haalbare transitie voor van het gemeentelijk ruimtelijk beleid ten voordele van mens en natuur en vooral ten voordele van de volgende generaties.

De kernpunten zijn:

- gebieden voor natuur dienen ook de mens;
- robuuste natuurgebieden nastreven om die als erfgoed te beheren en te bewaren;
- biodiversiteit in tuinen en parken verhogen en de belevingswaarde van onze leefomgeving verhogen;
- ontsnippering van waardevolle natuurrelicten en groen-blauwe dooradering creëren;
- de open ruimte behouden en verweven met fiets- en wandelwegen;
- sensibiliseren naar een duurzame transitie van onze mobiliteit en de manier van wonen .

Samen met haar leden en haar sympathisanten rekent Natuurpunt erop de basiselementen uit dit memorandum terug te vinden in partijprogramma's voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 en in het volgende bestuursakkoord. We zullen onze leden op dat vlak dan ook informeren.

Contactpersoon :

Danny Mattheeussen – natuurpuntwesterlo@telenet.be – coördinator NP Westerlo – gsm 0496/747728 – www.natuurpuntwesterlo.be .

Rode draad: meer natuur voor iedereen!

Natuur is belangrijk voor de mens. Meer natuur en biodiversiteit maken de gemeente meer aantrekkelijk. Een recent rapport in opdracht van het Agentschap Natuur en bos, toont het overtuigend: groen maakt mensen gezonder, bevordert sociale contacten, lokt meer toeristen en investeerders, trekt de waarde van huizen op, maakt dagen van strenge vorst of hittegolven draaglijker en ... biedt meer ruimte aan duurzame biodiversiteit. **Zelfs het kleinste stukje groen levert waardevolle diensten of goederen op.** Uit onderzoek blijkt ook: hoe groter de biodiversiteit, hoe meer diensten de natuur levert. Dit is vaak ten voordele van de lokale economie en voldoende reden om volop in te zetten op natuur en biodiversiteit.

Gebieden voor natuur en biodiversiteit

Natuurgebieden zijn veilige havens voor verschillende dier- en plantensoorten en versterken zo op een duurzame en blijvende manier de biodiversiteit in de gemeente. De aankoop, inrichting en beheer van natuurgebieden is en blijft een belangrijk aspect van het natuurbeleid.

Voor elke deelgemeente zijn robuuste natuurgebieden noodzakelijk op wandelafstand van de dorpskernen. Deze gebieden zijn doorkruist met een netwerk van wandel- en/of fietspaden zonder de biodiversiteit in het gedrang te brengen. Via het vergunningenbeleid vermijdt het gemeentebestuur negatieve ontwikkelingen op de biodiversiteit. Zo gebeuren in de gemeente geen ophogingen van landbouwgronden in valleigebieden van beken en rivieren. Lozingen van ongezuiverd afvalwater in oppervlaktewater worden weggewerkt.

Natuurpunt vraagt voor het beheer van natuurgebieden, de bewegwijzering van wandelpaden en natuurgebieden en het opstellen van wandelbrochures ondersteuning door de gemeente. De logistieke ondersteuning die we tot nu toe kregen (afvoeren van zwerfvuil en afbraakmateriaal) zou ruimer kunnen gezien worden en waar echt nodig uitgebreid door actieve inzet van gemeentediensten.

Specifieke acties

- o Gebied rond boscomplexen verder uitbouwen in functie van biodiversiteit.
- o Natuurverbindingen creëren daar waar mogelijk is.
- o Versnelde uitvoering afkoppeling rioleringen van oppervlaktewater
- o De ontsnippering stopzetten van natuurgebieden en habitats.
- o Een actief gemeentelijk beleid is noodzakelijk om zonevreemde activiteiten (weekendverblijven, ...) te laten uitdoven
- o Blijvende aandacht voor de landschappelijke waarde van de knotbomen en kleine landschapselementen rond weilanden.
- o Een jaarlijkse dotatie voorzien voor de aankoop van gronden ter uitbreiding/vervollediging van natuurgebieden in Westerlo, zoals specifiek de Rothoek-Kwarekken en Nieuwe Hoeve.

Meer biodiversiteit in openbare ruimte en tuinen.

Het gemeentelijke niveau heeft een belangrijke voorbeeldfunctie om aan te tonen dat natuurbescherming nodig en mogelijk is buiten de bestaande natuurgebieden.

* De gemeente Westerlo **richt de openbare ruimte natuurvriendelijk in**, o.a door het gebruik van inheemse planten- en bomensoorten, en door de natuur z'n gang te laten gaan waar mogelijk.

* **Verruiging** waar het kan en **toename van de natuurwaarde** in functie van de natuurlijke biodiversiteit moet de nieuwe norm worden.

* Een **selectief maaibeheer** van wegbermen met een duidelijk bermbeheerplan voor de hele gemeente (maaien ten vroegste vanaf half juni tenzij de veiligheid in het gedrang komt of later in de zomer waar enigszins mogelijk ten voordele van de biodiversiteit). Directe afvoer van het maaisel is daarbij een belangrijk aandachtspunt. Bloemrijke bermen in plaats van saaie graslanden. Waar mogelijk naast gazonbeheer op openbaar domein ook **maaibeheer**

voor **natuurlijk grasland** met bloeiende planten toepassen.

* **Natuurlijke tuinen promoten** in samenwerking met Natuurpunt, Velt en andere verenigingen zoals de Landelijke Gilden en zo honderden nieuwe natuurrijke gebiedjes in de gemeente creëren.

Een **aanmoedigingsstelsel uitwerken voor het natuurlijker maken van tuinen** (bvb. voor het aanleggen van takkenrillen in de tuin en zo de aanvoer naar het containerpark verminderen. De gemeente sensibiliseert voor een bijen- en vlindervriendelijk graslandbeheer i.p.v. gemillimeterd gazonbeheer en ondersteunt de aanplant van inheemse struiken en planten in tuinen, ...).

* Dure en **onderhoudsintensieve aanplantingen van exoten** op pleintjes en langs voetpaden in de woonwijken **op termijn vervangen** waar het kan en een meer natuurvriendelijk en onderhoudsarm alternatief voorzien.

Grasbermen met deels te maaien graslandbeheer en deels extensiever graslandbeheer zijn een aantrekkelijk en goedkoop alternatief en bieden meer biodiversiteit.

* **Vermijden** dat ingezaaide bloemenweiden voor **floravervalsing** zorgen en vooral inheemse of niet invasieve soorten toepassen.

* Zorgen voor **actieve verwijdering van exoten** op plaatsen waar ze geen zichtbepalende erfgoedwaarde hebben. Bepaalde beheeractiviteiten laten uitvoeren door organisaties die vertrouwd zijn met natuurbeheer en het uitvoeren van beheerplannen.

* Een **vergunningenbeleid** voeren waarbij **het kappen van waardevolle bomen** ernstig onderzocht wordt en een compensatieregeling met een waarborgstelsel uitwerken. Natuurlijk openbaar erfgoed ook als dusdanig beschermen en actief beheren, in een beheerplan.

Stop de versnippering en zorg voor robuuste natuurgebieden.

Westerlo is versnipperd door lokale wegen, gewestwegen en autostrade en ook door rivieren en het Albertkanaal, zodat dieren en planten vaak opgesloten zitten in het laatste restje geschikte natuur. Planten en dieren hebben nood aan functionele verbindingen zodat ze zich kunnen verplaatsen tussen geschikte leef- en foerageer-gebieden. Wegen, hoe klein ook, kunnen een grote hindernis zijn. Meer natuurvriendelijke (water)wegen zorgen ervoor dat dieren en planten zich kunnen verplaatsen, op zoek naar beschutting, voedsel en soortgenoten.

Er zijn **kleinschalige acties** hierrond (bvb paddenoverzet, eekhoorntouwen, trage wegen) die nog meer door de gemeente Westerlo daadwerkelijk kunnen ondersteund worden.

Belangrijker is dat het wegnemen van de druk op verdere versnippering.

Robuuste natuurgebieden zijn de beste garantie op overlevingsmogelijkheden voor fauna en flora. Dit kan binnen onze gemeente specifiek door een aantal natuurcorridors zo ongeschonden mogelijk te bewaren over alle deelgemeenten heen zowel nu als naar de toekomst toe :

- **Een groene corridor langs de Grote Nete, vanaf natuurgebieden Schaapswees, over Rotherhoek en Kwarekken, langs Beeltjens en Zwartloopvallei.**
- **Nieuwe Hoeve, aansluitend aan Teunenberg in Olen, en de Wernée in Oosterwijk.**
- **Nieuwe natuurontwikkeling in de agrarische zones met bossen en natuureilanden als stapstenen in de verbindingen**
- **Gebruik van de trage wegen, met omliggende natuurontwikkeling naar grotere structuren in de open ruimtes.**

Soorten om trots op te zijn.

Soorten helpen maatschappelijk draagvlak op te bouwen voor natuur. Vele soorten voelen zich perfect thuis in een menselijke omgeving, wat veel kansen biedt voor meer natuur dichtbij.

De gemeente Westerlo neemt initiatieven om bewoners te leren samenleven met de natuur. Ze schenkt ook aandacht aan “moeilijkere” soorten zoals vos, marterachtigen, bever, vleermuizen en voorziet een **duidelijk aanspreekpunt** waar burgers terecht kunnen voor informatie en mogelijke preventieve

maatregelen om schade te voorkomen.

De gemeente Westerlo organiseert **publiekscampagnes rond soortbeschermingsinitiatieven** samen met natuurverenigingen, adopteert kwetsbare soorten op haar grondgebied en ondersteunt actief het herstel of

de inrichting van hun leefgebied. De Gemeente werkt verder aan het **bijenplan**, maar ook andere soorten moeten ondersteuning krijgen. Waar **woekerende exoten** op privéterrein of op openbaar domein de lokale biodiversiteit in gevaar kunnen brengen neemt de gemeente een sensibiliserende taak op om hiervoor met de eigenaars van de terreinen, andere overheden en organisaties een oplossing te vinden.

Een voorbeeld is de bestrijding van Reuzenbereklaauw en Japanse duizendknoop.

In de gemeentelijke eigendommen wordt het beheer afgestemd op duurzame soorten, zowel fauna als flora, en met aandacht voor het natuurlijk erfgoed, ook als dit nog niet beschermd is. Zo dienen mogelijk bestaande beheerplannen van de gemeentelijke bossen aangepast naar deze evolutie, zoals de bomenkop van de dreven in de Beeltjes.

Meer natuur zorgt voor meer welzijn

Een groenere gemeente heeft een rechtstreeks positief effect op het welzijn en de gezondheid van burgers. Groennormen zijn een goede indicatie om aan te geven in welke buurt welke vorm en oppervlakte aan groen gewenst is.

* Tot nu toe zijn de woonwijken die gerealiseerd werden in de gemeente voorzien van beperkt woongroen (kleine speelpleintjes, bermen, haagkanten, bloembakken). Buurtgroen van meer dan 1 ha en wijkgroen van 5-10 ha ontbreekt nabij de meeste woonwijken. **De ontwikkeling van deze meer robuuste groenelementen draagt bij aan de buffer- en infiltratiecapaciteit voor regenwater en brengt door het robuuste natuurkarakter meer bij aan de biodiversiteit** en fantasierijke speelmogelijkheden. Grotere groeneenheden zijn ook onderhoudsvriendelijker.

* Een veilig fietsnetwerk laat mensen toe zich snel en aangenaam te verplaatsen binnen de gemeente en naar omliggende natuurgebieden; gebruik daarom ook de “Trage wegen”.

* **Loslopende honden** zijn nadelig voor natuur (verstoring), landbouw (opgejaagd vee) en het sociaal leven (rondslingerende uitwerpselen, joggers en wandelaars die zich bedreigd voelen). De gemeente bekijkt de mogelijke aanleg van aantrekkelijke afgesloten hondenlosloopzones. Ze ondersteunt ook een handhavingsbeleid zeker op kritische (natuur)zones (in principe alle openbare wegen/terreinen) waar volgens het gemeentelijke politiereglementen enkel met honden aan de leiband mag gewandeld worden (Beeltjes en Kwarekken zijn in dit opzicht een probleemgebied).

Natuur maakt de gemeente klimaatrobuust

Klimaatverandering is een van dé grote uitdagingen waarmee we de komende decennia te kampen hebben. Samenwerken met natuur is niet alleen de meest effectieve, maar op lange termijn de goedkoopste oplossing om ons aan te passen.

* Bij de aanvang van elk ruimtelijk project voert de gemeente een ‘**klimaatreflex**’ in. Bij elk project kijkt de gemeente na hoe natuur en bos ingeschakeld kan worden als klimaatbuffer. Dit over alle gemeentelijke diensten heen.

* **Wateroverlast en vermindering van de infiltratiecapaciteit** mag door harde ruimtelijke ontwikkelingen niet afgewenteld worden op stroomafwaarts gelegen gebieden.

* De gemeente Westerlo geeft het goede voorbeeld en **richt het openbaar domein klimaat robuust in** door het hergebruik van regenwater, de aanleg van parken, speel- en groenzones, minimaliseren van verhardingen, keuze voor waterdoorlatende materialen, inzetten op infiltratie, het plaatsen van groendaken en gevelgroen, gebruik van inheemse struiken en bomen, minimaliseren van éénjarige bloemaanplanten, etc.

* De gemeente Westerlo geeft klimaatadaptatie een prominente plaats in het gemeentelijke klimaatplan.

Open ruimte creëert kansen voor natuur en duurzame landbouw

De open ruimte staat onder druk van verspreide bebouwing, terwijl in en nabij kernen van de gemeenten en deeldorpen nog voldoende plaats is om te verdichten en de vraag naar bijkomende woongelegenheden op te vangen. In het agrarisch gebied wordt er nog infrastructuur gebouwd voor landbouwfuncties die in de tijd niet lang stand houden of een bijkomstige activiteit zijn als dekmantel voor een andere niet-agrarische activiteit. Veel vrijkomende agrarische infrastructuur wordt oneigenlijk gebruikt of nieuwe vergunningen voor niet-duurzame landbouwactiviteiten of in de tijd en omvang beperkte agrarische bedrijfsvoering leiden tot verdere verstening van de open ruimte. **Een ‘betonstop’ voor niet-duurzame landbouwinfrastructuur en voor andere dan agrarische functies in de open ruimte is aan de orde met een billijke regeling voor planschade en planbaten**. Kernversterking is niet alleen vanuit ruimtelijk oogpunt essentieel, maar tevens in functie van de klimaatuitdaging. Bovendien werkt het kostenbesparend voor tal van diensten en nutsvoorzieningen zoals riolering, energienetwerken, openbaar vervoer, postbedeling, ...

Bestuurlijk

- * De gemeente Westerlo voert een **gemeentelijk ruimtelijk planningsbeleid** waarbij de open ruimten (landbouw, natuur en bos) maximaal gevrijwaard blijven.
- * De gemeente Westerlo neemt de ambities van een **Vlaamse betonstop** (Tegen 2040 moet een volledige uitbreidingsstop van woongebied plaatsvinden, met een afbouwscenario waarbij de inname van open ruimte moet halveren tegen 2025, of dus vanaf 2040 geen open ruimte meer aansnijden !) onverminderd over in het lokale bestuursakkoord en scherpt ze aan in de tijd. Ze stelt daartoe een beleids- en maatregelenplan op, met maatregelen, waarbij ook nieuwe open ruimtes kunnen gecreëerd worden, en wacht niet tot 2025 om dat te verwezenlijken. Met een dagelijks verlies van 367 m² open ruimte (dat is bijna het dubbel van het Vlaamse gemiddelde van 200 m²/dag) is Westerlo op de verkeerde koers, en dit dient bijgesteld te worden op korte termijn.
- * De gemeente Westerlo neemt een **voorbeeldrol** op door de (principes van een) betonstop en verdichting toe te passen op projecten en gronden in het (semi)openbaar domein, en in het vergunningenbeleid.

Organisatorisch

De gemeente Westerlo betreft proactief de **Gemeentelijke milieuraad en de GECORO** bij de uitwerking van het gevoerde gemeentelijk milieubeleid en het ruimtelijk planningsproces en bij de periodieke evaluatie van de betonstop op lokaal niveau. Deze raden worden dan ook best evenwichtig samengesteld en krijgen beleidsmatig invulling.

Actief beleid

- * De gemeente Westerlo voorziet in een **evaluatie van niet-ingeulde bouwgronden** en koppelt hieraan een actieplan om verdichting van woonkernen te voorzien. In afwachting, voorziet de gemeente een tijdelijk moratorium op nieuwe ontwikkelingen op plekken waarvan vermoed kan worden dat ze slecht scoren op een geheel van criteria. De criteria zijn een gunstige ontsluiting zonder de verkeersveiligheid in andere wijken in het gedrang te brengen, openbaar vervoer op wandelafstand, een waterhuishouding die niet negatief beïnvloed wordt en groen op wandelafstand.
- * De gemeente Westerlo voorziet in functie van de inrichting van de open ruimte in een **evaluatie voor agrarisch vastgoed** die (op termijn) niet langer in landbouwgebruik zijn. In plaats van een reactief beleid voert ze een proactief beleid dat de landbouw- en natuurfunctie en de belevingswaarde van open ruimte maximaal garandeert.
- * De gemeente Westerlo maakt een **inventaris van elementen van landschappelijke ruis** (niet-vergunde en niet-conforme activiteiten in de open ruimte die de landbouw- en natuurfunctie in het gedrang brengen, ...) en voorziet in een gekoppeld actieplan (handhaving, dialoog, instrumenten, budget) om deze pijnpunten op te lossen op het terrein.

Nieuwe vormen van landbouw geven zuurstof aan natuur

In ons sterk versnipperd Vlaanderen zien we vage grenzen tussen stadsranden, dorpen en landbouw. In gangbare landbouw staat dit evenwel niet garant voor een sterke band tussen de burger en de voeding die vlakbij wordt geproduceerd. De monoculturen uit de gangbare landbouw bieden daarnaast ook weinig belevingswaarde. Net op die plaatsen waar veel mensen wonen en dichtbij willen recreëren kunnen nieuwe agro-ecologische vormen van landbouw voor extra natuur- en landschapsbeleving zorgen. **De gemeente Westerlo voorziet en faciliteert kansen voor landbouwers die op een duurzame manier voeding willen produceren** dichtbij en mét de mensen en die van landbouwgrond een gedeelde en multifunctionele ruimte willen maken. - Vergroot de belevingswaarde van nieuwe landbouwprojecten rondom dorpen met een publieke groene dooradering die goed is voor de biodiversiteit en het landbouwbedrijf weerbaarder maakt (vb. nectarplanten in bermen en houtkanten voeden bestuivers op andere momenten van het jaar dan wanneer de landbouw ze nodig heeft).

Natuur en erfgoed!

Natuur en erfgoed zijn in Vlaanderen vaak onlosmakelijk met elkaar verbonden. Onze landschappen bvb. zijn altijd cultuurlandschappen: ontstaan door de eeuwenlange interactie tussen mens en natuurlijke processen. Open natuurrijke landschappen vertellen zo het historisch verhaal van een regio. Onroerend erfgoed beschermen heeft vaak ook rechtstreeks effect op de natuurwaarden in je gemeente. Gebruik de mogelijkheden in het decreet onroerend erfgoed om ook het gemeentelijk *natuurlijk* erfgoed te beschermen.

Voer deze concrete acties uit in je gemeente:

- Gebruik de inventaris van het gemeentelijk onroerend natuurlijk erfgoed, en actualiseer deze. Gebruik deze als toetsingskader voor het gemeentelijk beleid zoals bv. Vergunningsaanvragen; idem met de inventaris van de trage wegen.
- Integreer bestaande kennis over erfgoed, natuur en ruimtelijke ordening bij de opmaak van landschapsbeheerplannen.
- Zet samen met Natuurpunt en de lokale erfgoedverenigingen een sensibiliserings- en/of beschermingsactie op voor natuurlijk erfgoed in jouw gemeente en voorzie daarvoor de nodige middelen. Een werkgroep Natuur & Erfgoed kan dit ondersteunen.

Natuurpunt versterkt de samenleving

Natuurpunt is een ledenvereniging met 103.000 leden-gezinnen in Vlaanderen en meer dan 5000 actieve vrijwilligers. **Afdeling Natuurpunt Westerlo telt meer dan 500 leden-gezinnen en beheert in haar werkingsgebied Westerlo bijna 50 ha in eigendom.** Natuurpunt verbindt mensen op basis van een gedeelde zorg voor natuur. Het is de grootste natuurvereniging van Vlaanderen. Middenveldorganisaties zoals Natuurpunt **versterken de samenleving**. Door een actieve activiteitenlijst biedt Natuurpunt een belangrijke bijdrage aan de toeristische en educatieve werking in de gemeente. Daarnaast informeert Natuurpunt haar leden en vrijwilligers over het natuurbeleid zodat zij als burger een constructieve bijdrage kunnen leveren aan het gemeentelijk beleid. Kortom, Natuurpunt is een waardevolle partner om het natuurbeleid in Westerlo vorm te geven en uit te voeren.

Het is onze verdere wens dat de gemeente Westerlo de natuurvereniging financieel en/of logistiek ondersteunt en de natuurvereniging betreft bij de uitvoering van het gemeentelijk natuurbeleid, zowel inhoudelijk als uitvoerend en de expertise gebruikt van de vrijwilligers en beroep doet op de kracht van Natuurpunt om het maatschappelijk draagvlak voor natuurbescherming en natuurbehoud te vergroten.

BETONSTOP ?

Het meeste „beton“ in Vlaanderen is er in de periode 2005-2016 bijgekomen in de provincie Antwerpen (25 % van het totaal voor Vlaanderen), gevolgd door Oost- en West-Vlaanderen. Limburg heeft van alle Vlaamse provincies nog de meeste open ruimte, al is dit wel de enige provincie waar er in 2016 meer hectaren open ruimte zijn opgeofferd dan in de 10 jaren ervoor (1,1 ha/dag tegenover 1 ha/dag).

In de provincie Antwerpen is de meeste open ruimte verdwenen in de Noorderkempen, in gemeentes als Wuustwezel, Merksplas en Brecht. Hoogstraten is de absolute uitschieter met een toename van gemiddeld **815 vierkante kilometer beton per dag**. Heel wat open ruimte is er opgeofferd aan woningen, industrie en grootschalige landbouwbedrijven.

Westerlo verliest elke dag 367 vierkante meter aan open ruimte.

Westerlo is 5546 ha groot en telt 24.688 inwoners of 4,45 inwoners per hectare, en **een leefdichtheid van 18 inwoners/ha bebouwing** (het vlaams gemiddelde is 25 inw/ha; hoe hoger de leefdichtheid hoe efficiënter het ruimtegebruik). **Het ruimtebeslag bedraagt 41%** (Vlaanderen gemiddeld 33%). Het ruimtebeslag is de totale oppervlakte van de gemeente min de oppervlakte voor landbouw en natuur, oftewel dus de oppervlakte voor wonen, werken, recreatie en mobiliteit. De cijfers gaan over de periode van 2005 tot 2015. In deze periode verloor Westerlo elke dag 367 vierkante meter aan open ruimte (verlies dus aan landbouw- of natuurgebied).

Met die betonsnelheid van 367 m²/dag staat onze gemeente op de **weinig benijdenswaardige 35ste** plaats van alle 308 Vlaamse steden en gemeenten. Het Vlaams gemiddelde is 201 m². De Vlaamse regering heeft bepaald dat er tegen 2040 geen nieuwe open ruimte meer aangesneden zal worden (vandaag is dat gemiddeld 6 hectare per dag), maar het zullen de steden en gemeentes zijn die de betonstop in de praktijk moeten brengen. Natuurpunt heeft de cijfers voor het eerst op gemeenteniveau berekend en gebundeld in een betonrapport. Bedoeling is om de betonstop bij gemeenteraadsverkiezingen in de lokale bestuursakkoorden te krijgen.

De hoge betonsnelheid in Westerlo lijkt vooral het gevolg van verkavelingen, appartementbouw en het aansnijden van vooral randen van landbouw- en natuurgebied voor woningbouw, en ook vooral de bouw van het zwembad en industriegebouwen.

20% van de oppervlakte van Westerlo (20% van totaal 5546 ha) is momenteel verhard (het Vlaams gemiddelde is 14%). Nog 360 hectare bebouwbare oppervlakte in Westerlo (beschikbare bouwgrond) is in gevaar (het Vlaams gemiddelde is 258 ha) voor betonnering. Als de huidige trend van 367 m²/dag zich doorzet, dan zal die oppervlakte opgesoupeerd

zijn in circa 26 jaar, dus in 2044 ! In 2040 zou er geen open ruimte aansnijding meer kunnen. Hoog tijd voor actie dus, én een beleid. Want een verdere betonnering zal ten koste gaan van de levenskwaliteit van de inwoners van Westerlo.

Waar kan er verdicht worden? Welke overtollige woonuitbreidingsgebieden kunnen geneutraliseerd worden? Hoe kan een verdere versnippering van de natuur vermeden worden? Hoe kunnen we meer natuurgebied creëren en daardoor een negatieve groei bekomen. Die denkoefening moet een plek krijgen in de bestuursakkoorden.

Beton: een Vlaams probleem

In Vlaanderen verdwijnt er elke dag 6 hectare onder het beton. In geen enkele Europese regio wordt zo kwistig met open ruimte omgesprongen. Dat dreigt onze regio onleefbaar te maken: met veel fileleed, torenhoge infrastructuurkosten, een ongezonde leefomgeving en versnipperde natuur tot gevolg. Een gebetonneerde omgeving kan zich bovendien erg slecht weren tegen de gevolgen van de klimaatveranderingen: periodes van hitte, felle neerslag en overstromingen.

En nu?

Met de actie 'Natuur dicht bij mij' sporen Natuurpunt, Velt en Bos + burgers aan om hun visie op de toekomst van hun gemeente te delen met lokale politici, via een emoji-landschap.

De cijfers van Westerlo en omliggende gemeentes :

(resp.: leefdichtheid in inwoners/ha bebouwd - betonsnelheid in m³/dag - ha nog bebouwbare oppervlakte bedreigd - % verharding (woningen, gebouwen, straten, parkings) - ruimtebeslag (totaal gemeente min landbouw en natuur).

Westerlo :	18 inw/ha - betonsnelheid 367 m ³ /dag - 360 ha - 20 % - 41%
Olen :	17 inw/ha - betonsnelheid 207 m ³ /dag - 230 ha - 26 % - 51%
Geel :	19 inw/ha - betonsnelheid 707 m ³ /dag - 680 ha - 14 % - 35%
Herselt :	14 inw/ha - betonsnelheid 216 m ³ /dag - 150 ha - 13 % - 33%
Hulshout :	19 inw/ha - betonsnelheid 102 m ³ /dag - 100 ha - 22 % - 47%
Heist op den Berg:	20 inw/ha - betonsnelheid 453 m ³ /dag - 530 ha - 19 % - 39%
Herentals:	25 inw/ha - betonsnelheid 240 m ³ /dag - 440 ha - 20 % - 44%